

Prahistoria Brześcia Kujawskiego

Zarys historii badań archeologicznych

Brześć Kujawski, st. 4. Prof. Ryszard Grygiel (z lewej) i dr Peter Bogucki (z prawej) wznawiają prace wykopaliskowe w 1976 roku

Po drugiej wojnie światowej dzieło prof. Konrada Jażdżewskiego z powodzeniem kontynuowały zespoły badawcze Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, kierowane przez prof. Marię i prof. Waldemara Chmielewskich, dr Lidzię Gabałównę oraz dr Eleonorę i mgr. Zdzisława Kaszewskich. Szczególna intensyfikacja prac archeologicznych rozpoczęła się za sprawą prof. Ryszarda Grygiela, który wspólnie z dr Peterem Boguckim z USA (Uniwersytet w Princeton), w 1976 roku wznawiał prace wykopaliskowe w Brześciu Kujawskim. Do 2003 roku, w ramach zakrojonego na wielką skalę interdyscyplinarnego programu badań archeologicznych pod wspólnym tytułem „*Neolit i wczesna epoka brązu w rejonie Brześcia Kujawskiego i Osłonek*”, zostało rozpoznanych kilkanaście osad i cmentarzysk. Zakończono między innymi prace nad jeziorem Smętowo i zbadano nowe zgrupowanie osad najstarszych rolników położonych w rejonie Osłonek i Miechowic. Program ten, szczególnie w zakresie badań nad kulturą pucharów lejkowatych, w latach 2006-2011 kontynuowany był przez dr. Piotra Papiernika i mgr. Dominika Płazę.

Przedstawiając zarys historii badań archeologicznych należy pamiętać o działalności ekspedycji antropologicznej dr Zdzisława Kapicy (Uniwersytet Łódzki), który od końca lat pięćdziesiątych do połowy siedemdziesiątych XX wieku badał w rejonie Brześcia Kujawskiego liczne cmentarzyska średniowieczne i nowożytne. Działalność konserwatorską rozwijało tu także Muzeum Okręgowe Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, z ramienia którego Janina Dąbrowska przeprowadziła w latach 1973-1976 krótkotrwałe badania ratownicze w Kątach i Falborzu. Ponadto, w ostatnim dziesięcioleciu ubiegłego wieku prof. Leszek Kajzer i dr Aldona Andrzejewska (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego) prowadzili prace dotyczące zamku i murów obronnych Brześcia Kujawskiego.

Brześć Kujawski, st. 3. Wizyta gości w czasie prowadzenia prac wykopaliskowych w sierpniu 1978 roku, od prawej: Stanisław Madajski, Stefania Jażdżewska, prof. Konrad Jażdżewski, prof. Ryszard Grygiel, mgr Emilia Grygiel

W czasie wykopalisk w 1994 roku, od lewej: prof. Dorota Nalepka, dr Peter Bogucki, mgr Michał Grygiel, prof. Ryszard Grygiel

Wizyta w czasie prac badawczych na st. 20 w Redczu Krukowym, w 2007 roku, od prawej: prof. Ryszard Grygiel, mgr Ewa Niesiołowska, dr Piotr Papiernik